

ปิตุ (บิดา, พ่อ) เป็นปุงลิงค์แจกอย่างนี้

ข้อควรรู้

1. สัตถ์ แปลง อุ เป็น อาร แต่ ปิตุ แปลง อุ เป็น อร
2. ปิตา ปิตโร ตาต ตาตา

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	ปิตา ลง สี ปฐมา.เอก. เอา อุ กับ สี เป็น อา ปิตา อ.บิดา	ปิตโร ลง โย ปฐมา.พหุ. เอา อุ เป็น อร แปลง โย เป็น โอ ปิตโร อ.บิดา ท.
ทุตिया	ปิตร์ ลง อํ ทุตिया.เอก. เอา อุ เป็น อร ลง อํ คง อํ = ปิตร์ ซึ่งบิดา สูบิดา ย้งบิดา ลันบิดา ตลอดบิดา กะบิดา เฉพาะบิดา	ปิตโร ลง โย ทุตिया.พหุ. เอา อุ เป็น อร แปลง โย เป็น โอ = ปิตโร ซึ่งบิดา ท. สูบิดา ท. ย้งบิดา ท. ลันบิดา ท. ตลอดบิดา ท. กะบิดา ท. เฉพาะบิดา ท.
ตตिया	ปิตรา ลง นา ตตिया.เอก. เอา อุ เป็น อร แปลง นา เป็น อา = ปิตรา ปิตุนา ลง นา ตตिया.เอก. ลง นา คง นา ไว้ ปิตรา-ปิตุนา ด้วยบิดา โดยบิดา อันบิดา ตามบิดา เพราะบิดา มีบิดา ด้วยทั้งบิดา ข้างบิดา ทางบิดา	ปิตเรหิ ลง หิ ตตिया. พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ = ปิตเรหิ ปิตเรภิ ลง หิ ตตिया.พหุ. เอา อุ เป็น อร แปลง หิ เป็น ภิ เอา อ เป็น เอ = ปิตเรภิ ปิตูหิ ลง หิ ตตिया.พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ ที่หะ อุ เป็น อุ = ปิตูหิ ปิตูภิ ลง หิ ตตिया.พหุ. แปลง หิ เป็น ภิ ที่หะ อุ เป็น อุ = ปิตูภิ ปิตเรหิ, ปิตเรภิ, ปิตูหิ, ปิตูภิ ด้วยบิดา ท. โดยบิดา ท. อันบิดา ท. ตามบิดา ท. เพราะบิดา ท. มีบิดา ท. ด้วยทั้งบิดา ท. ข้างบิดา ท. ทางบิดา ท.
จตุตถิ	ปิตุ ลง ส จตุตถิ.เอก. ลง ส ลบ ส เสีย = ปิตุ	ปิตรานํ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง นํ คง นํ ที่หะ อ เป็น อา = ปิตรานํ

	<p>ปิดโน ลง ส จตุตถี.เอก. แปลง ส เป็น โน =ปิดโน แก้บิดา เพื่อบิดา ต่อบิดา</p>	<p>ปิดน ลง น จตุตถี. พหุ. ลง น คง น ไว้ ที่ชะ อุ เป็น อุ = ปิดน แก้บิดา ท. เพื่อบิดา ท. ต่อบิดา ท.</p>
ปัญจมี	<p>ปิดรา ลง ส มา ปัญจมี. เอก. เอา อุ เป็น อร แปลง ส มา เป็น อา = ปิดรา แต่บิดา จาก บิดา กว่าบิดา เหตุบิดา</p>	<p>ปิดเรหิ ลง หิ ปัญจมี.พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ = ปิดเรหิ ปิดเรหิ ลง หิ ปัญจมี. พหุ. เอา อุ เป็น อร แปลง หิ เป็น ภิ เอา อ เป็น เอ = ปิดเรหิ ปิดุหิ ลง หิ ปัญจมี. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ ที่ชะ อุ เป็น อุ = ปิดุหิ ปิดุภิ ลง หิ ปัญจมี. พหุ. แปลง หิ เป็น ภิ ที่ชะ อุ เป็น อุ = ปิดุภิ แต่บิดา ท. จากบิดา ท. กว่าบิดา ท. เหตุบิดา ท.</p>
ฉัฏฐี	<p>ปิด ลง ส ฉัฏฐี.เอก. ลง ส ลบ ส = ปิด ปิดโน ลง ส ฉัฏฐี. เอก. แปลง ส เป็น โน =ปิดโน แห่งบิดา ของบิดา เมื่อบิดา</p>	<p>ปิดราน ลง น ฉัฏฐี. พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง น คง น ไว้ ที่ชะ อุ เป็น อา = ปิดราน ปิดน ลง น ฉัฏฐี. พหุ. ลง น คง น ไว้ ที่ชะ อุ เป็น อุ = ปิดน แห่งบิดา ท. ของบิดา ท. เมื่อบิดา ท.</p>
สัตตมี	<p>ปิดริ ลง ส มี สัตตมี. เอก. เอา อุ เป็น อร แปลง ส มี เป็น ธิ = ปิดริ ในบิดา ไกล่บิดา ที่บิดา ครั้งเมื่อบิดา ในเพราะ- บิดา เหนือบิดา บนบิดา ณ บิดา</p>	<p>ปิดเรสุ ลง ส สัตตมี. พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง ส คง ส ไว้ เอา อ เป็น เอ = ปิดเรสุ ปิดุสุ ลง ส สัตตมี. พหุ. ลง ส คง ส ไว้ ที่ชะ อุ เป็น อุ = ปิดุสุ ในบิดา ท. ไกล่บิดา ท. ที่บิดา ท. ครั้งเมื่อบิดา ท. ในเพราะบิดา ท. เหนือบิดา ท. บนบิดา ท. ณ บิดา ท.</p>
อालปน ะ	<p>ปิดา (ตาต) ลง สี อาลปน. เอก. เอา อุ กับ สี เป็น อา = ปิดา</p>	<p>ปิดโร (ตาตา) ลง โย อาลปน. พหุ. เอา อุ เป็น อร แปลง โย เป็น โอ = ปิดโร ปิดโร, ตาตา แน่พ้อ ท.</p>

	แนะฟอ, ข้าแต่ฟอ	ดูก่อนฟอ,	ดูก่อนฟอ ท. ข้าแต่ฟอ ท.
--	--------------------	-----------	-------------------------

ภาค พี่ชาย, น้องชาย / พี่น้องชาย /
เชษฐภาค พี่ชายผู้เจริญที่สุด **เชษฐ**
กนิษฐภาค น้องชายผู้เจริญที่สุด **กนิษฐ**
ภาคิก แจกอย่าง อ การ์นต์ ใน ปงลิงค์ (ปารีส)
ขามาตุ ลูกเขย

วิภัติ	เอก.	พหู
ป.	ภาตา	ภาตโร
ท.	ภาตริ	ภาตโร
ด.	ภาตรา ภาตนา	ภาตเรหิ ภาตเรภิ ภาตฺหิ ภาตฺภิ
จ.	ภาต ภาตโน	ภาตรานํ ภาตุนํ
ปญ.	ภาตรา	ภาตเรหิ ภาตเรภิ

		ภาตฺหิ ภาตฺภิ
ฉ.	ภาตฺ ภาตฺโน	ภาตฺรานํ ภาตฺนํ
ส.	ภาตฺริ	ภาตฺเรสุ ภาตฺสุ
อา.	ภาตฺตา	ภาตฺโร

ทดสอบการแต่งประโยค

๑. อ.นา ของพี่ชายผู้เจริญที่สุด ของมารดา แห่งตระกูล อันมังคัง(อ
ทฺฒ) ในเมืองสาวัตถี อันรุ่งเรืองกว่า กว้าวั้นแคว้น ท. ในโลก ฯ

**ตอบ. โลกสมิ (โลกมฺหิ, โลก) รฎฺฐเหหิ อิทฺตฺตฺราย สาวตฺถิยํ
อทฺฒสฺส กุลสฺส มาตฺ (มาตฺยา) เชฏฺฐภาตฺ (เชฏฺฐภาตฺโน) เขตฺตํ
ฯ**

๒. อ.ข้าวม้และข้าวย (ยาคฺภตฺต) ในเรือน ของบิดา ผู้เป็นที่พึ่ง
ของลูกเขย ผู้ซัดสน (ทลิตฺท) ฯ

**ตอบ. ทลิตฺทสฺส ชามาตฺ (ชามาตฺโน) นาถสฺส ปิตฺ (ปิตฺโน)
ขเร (ขรสมิ, ขรมฺหิ/ เคเห, เคหสมิ, เคหมฺหิ) ยาคฺภตฺตํ ฯ**

๓. อ.ความรัก ในบิดา ของน้องชายผู้น้อยที่สุด ผู้ขยันกว่า กว้า
หญิงแม่เรือน ท. ในตระกูล ของตน ฯ

**ตอบ. อตฺตโน กุลสมิ (กุลมฺหิ, กุเล) ขรณิหิ ทกฺขตรสฺส
กนิฏฺฐภาตฺ ปิตฺริ สีเนโห (เปมํ) ฯ**

ทดสอบการแปลบาลี

๑. พาราณสีย์ นตดาเรหิ พาลตรสฺส ชามาตุ อตฺตโน ฌนานิ เทนฺโต (ให้อยู่) ปีตา ฯ

ตอบ. อ.บิดา ผู้ให้อยู่ ซึ่งทรัพย์ ท. ของตน แก่ลูกเขย ผู้เขลากว่า กว่าหลาน ท. ในเมืองพาราณสี ฯ

๒. อายสมฺโต อรหฺโต ภตฺตานิ เทนฺตสฺส (ให้อยู่) ปีตฺโน เคเห กนิฏฺฐภาตฺตุ กุเล ฌนานิ สามิโก (เจ้าของ) เขฏฺฐภาตฺตา ฯ

ตอบ. อ.พี่ชายผู้เจริญที่สุด ผู้เป็นเจ้าของ แห่งทรัพย์ ท. ในตระกูล ของน้องชายผู้น้อยที่สุด ในเรือน ของบิดา ผู้ให้อยู่ ซึ่งข้าวย ห. (ภัต) แก่พระอรหันต์ ผู้มีอายุ ฯ